

VFCS NIVOI

NIVO I: Lako i uspešno koristi vidne funkcije u aktivnostima povezanim s vidom.

Deci na nivou I izazov može predstavljati korišćenje vida u nepoznatom i/ili pretrpanom okruženju, kao i prilikom učestvovanja u novim aktivnostima, ali im kompenzatorne strategije ili prilagođavanja nisu konstantno neophodne.

NIVO II: Uspešno koristi vidne funkcije, ali su mu potrebne samoinicijativne kompenzatorne strategije.

Deci na nivou II su stalno potrebne samoinicijativne kompenzatorne strategije kako bi realizovala aktivnosti u vezi s vidom. Oni mogu izbegavati neke aktivnosti ili ih mogu realizovati brzo jer zahtevaju vidne veštine. Međutim, njihove vizuelne teškoće ih ne ograničavaju ili u maloj meri ograničavaju njihovu nezavisnost u svakodnevnom životu.

NIVO III: Koristi vidne funkcije, ali su potrebna određena prilagođavanja.

Deci na nivou III su, pored samoinicijativnih kompenzatornih strategija, potrebna i neka (dodatna) prilagođavanja da bi dosledno (i) funkcionalno koristili vid i obavljali većinu aktivnosti u vezi s vidom u svakodnevnom životu. Pomenuta prilagođavanja obuhvataju sve modifikacije vizuelnog okruženja i korišćenje adaptivne opreme i/ili tehnoloških uređaja u cilju poboljšanja vidnih funkcija.

Razlike između nivoa I i II

Razlika između nivoa I i nivoa II je potreba za samoinicijativnim kompenzatornim strategijama da bi se vidne funkcije dosledno i nezavisno koristile u aktivnostima u vezi s vidom. Deca na nivou I mogu da pokažu malo kašnjenja u odgovoru, na primer prilikom prepoznavanja novih predmeta ili nepoznatih lica, ili tokom istraživanja nepoznatog okruženja. Deca na nivou II realizuju skoro iste aktivnosti kao deca na nivou I, ali obično pokazuju samoinicijativne kompenzatorne strategije, poput: pokreta glave (npr. rotacija) ili prilagođavanja položaja glave kako bi se olakšalo uočavanje vizuelne mete ili da bi se poboljšao kvalitet pokreta očiju; treptanja ili

Razlike između nivoa II i III

Razlika između nivoa II i nivoa III ogleda se u potrebi za podrškom u prilagođavanju okruženja za dosledno funkcionalno korišćenje vida u svakodnevnom životu. Deca na nivou II usvajaju spontane (tj. samoinicijativne) strategije, uspevajući da funkcionalno koriste vid u većini aktivnosti povezanih s njim. Deci na nivou III je potrebno prilagođeno

NIVO IV: Koristi vidne funkcije u veoma prilagođenim okruženjima, ali realizuje samo deo aktivnosti u vezi s vidom.

Deca na nivou IV mogu da koriste vid uz značajnu podršku kroz prilagođavanja, međutim, njihovo korišćenje vida je nedosledno, obavljaju samo deo aktivnosti u vezi s vidom i često koriste druge senzorne modalitete kako bi pomogli u iniciranju i održavanju vidnih funkcija.

NIVO V: Ne koristi vidne funkcije ni u veoma prilagođenim okruženjima.

Deca na nivou V imaju ozbiljna ograničenja u svakodnevnim aktivnostima u vezi s vidom, čak i kada im je pružena značajna podrška kroz prilagođavanja; skoro isključivo koriste druge senzorne modalitete (sluh, dodir itd.)

Razlike između nivoa III i IV

Razlika između III i IV nivoa je u tome što deca na nivou III koriste vidne funkcije na dosledan način i obično im za obavljanje aktivnosti nisu potrebni drugi senzorni modaliteti. Deca na nivou IV, pored adaptacija koje su već opisane za nivo III, obično veoma koriste prilagođavanje uslova osvetljenja da bi se olakšalo gledanje, konkretno, misli se na npr. osvetljavanje vizuelnih meta u polumračnim uslovima. Njihovo korišćenje vida je ograničeno i nedosledno, u stanju su da obavljaju samo deo aktivnosti u vezi s vidom. Na primer, pokazuju diskontinuirani/isprekidan kontakt očima, fiksiraju samo u izuzetno prilagođenim situacijama i prepoznaju lica ili predmete koristeći i druge senzorne modalitete. Vizuelno praćenje je veoma teško bez integracije drugih senzornih modaliteta.

Razlike između nivoa IV i V

Razlika između nivoa IV i V je detetova sposobnost da obavlja deo aktivnosti u vezi s vidom uz značajnu podršku kroz prilagođavanja. Deca na nivou IV ponekad koriste vidne funkcije ako postoji podrška u vidu visoko prilagođenog okruženja i ako su dostupni drugi senzorni modaliteti (sluh, dodir itd.). Deca na nivou V obično ne obavljaju aktivnosti u vezi s vidom i uvek su im potrebni drugi senzorni modaliteti.

VFCS Level Identification Chart
Šema za identifikaciju VFCS nivoa

Da li dete koristi vidne funkcije u većini aktivnosti koje su u vezi s vidom?

DA

NE

Da li su detetu potrebna prilagođavanja da bi koristilo vidne funkcije u većini aktivnosti koje su u vezi s vidom?

Da li dete, kada mu je pružena značajna podrška u vidu prilagođavanja, koristi vidne funkcije bar u delu aktivnosti koje su u vezi s vidom?

NE

DA

DA

NE

Da li su detetu potrebne samoinicijativne kompenzatorne strategije, kako bi uspešno koristilo vidne funkcije u većini aktivnosti koje su u vezi s vidom?

Nivo III
Koristi vidne funkcije, ali su potrebna određena prilagođavanja (modifikacije okruženja, adaptivna oprema i tehnološki uređaji)

Nivo IV
Koristi vidne funkcije u veoma prilagođenim okruženjima, ali realizuje samo deo aktivnosti koje su u vezi s vidom i obično koristi druge senzorne modalitete (sluh, dodir, itd.)

Nivo V
Ne koristi vidne funkcije čak ni u veoma prilagođenim okruženjima, ima velika ograničenja u realizovanju svakodnevnih aktivnosti povezanih s vidom čak i kada su one podržane značajnim adaptacijama, skoro isključivo koristi druge senzorne modalitete.

NE

DA

Nivo I
Koristi vidne funkcije lako i uspešno, s tim što se izazovi mogu javiti prilikom korišćenja vida u novim i nepoznatim okruženjima i/ili aktivnostima

Nivo II
Uspešno koristi vidne funkcije, ali su mu potrebne samoinicijativne kompenzatorne strategije, poput pokreta glavom, treptanja, pokazivanja prstom, prilagođavanja udaljenosti vizuelne mete itd.